

מעריך סדנא

השילוש הקדוש: מחנך – הורה – ילד

רקע

המחנך במיטבו ייצג היבטים של 'הורות' ובכך ייצג את השלמות ההורית עבור הנער/ה. יחד עם זאת חשוב מאד לזכור שהמחנך לעולם לא יוכל ולא צריך להוות תחליף להורה הביולוגי. אסור לוותר על ההורים בתהליך החינוכי. בסדנא זו נברר את כיצד הצוות תופס את משפחות החניכים (ברמה הרגשית וברמת התפעולית) ונדגיש כי תפקידו של המדריך לחזק את השותפות ואת הקשר של החניך עם משפחתו, בהעצמה הדדית הן של ההורים בעיני החניך והן של החניך בעיני הוריו.

יעדים

- בירור רגשי אישי של עמדות המחנך כלפי הורי החניכים.
- חידוד החשיבות של מקום ההורים והמשפחה הביולוגית בעולם החניך.
- חידוד משימת המחנך לחיזוק הקשר ולהעצמה ההדדית של ההורה בעיני הילד ושל הילד בעיני הוריו.

מרכיבי תפיסת 'דרך כפר' שניתן לקדם באמצעות הסדנה:

- יצוג שלמות הורית

רשימת ציוד והיערכות מקדימה נדרשת

- דף תמונות – כמס' המשתתפים
- קטע לצפייה מתוך הסרט 'משפחת סמפסון'

מתווה הסדנא

שלב א' – תרגיל אישי

שלב ב' – צפייה בסרט

שלב ג' – דיון וחשיבה יישומית

שלב א : תרגיל אישי: איך אני תופס את הקשר שלי עם ההורה?

בחלק זה נברר את תפיסות היסוד של צוות הקהילה ביחס להורי החניכים ואת סוג השותפות שצריכה להיות בעיניהם בין הקהילה למשפחה.

המשתתפים יקבלו דף עם תמונות שונות שמבטאות מערכות יחסים שונות בין הורה ומחנך. עליהם לבחור תמונה אחת שמבטאת באופן הטוב ביותר את תפיסתם לגבי יחסי מורה-הורה.

לחילופין, ניתן לבקש מהמשתתפים לבחור באחת התמונות שמבטאת סיטואציה שהיתה להם מול הורים של חניכים (זו יכולה להיות סיטואציה חד-פעמית שהשאירה עליהם רושם).

המשתתפים ישתפו בבחירותיהם ובסיפורים שמאחורי הבחירה.

שלב ב: צפייה בסימפסון

חלק זה ידגיש את העובדה כי אסור להתעלם מההורים הביולוגיים! הנער זקוק לקשר עם משפחתו, ושום ייצוג (אמין ככל שיהיה) לא יכול להוות תחליף להורה הביולוגי. על כן על צוות ההדרכה לפעול לצמצום הנתק בין החניך למשפחתו, לקדם את העצמתו של החניך בעיני הוריו ואת העצמת ההורים בעיני החניך.

שאלה מקדימה לצפייה : איזה הורה בסרט ממלא את הצרכים של הילד בארט?

נקודות להתייחסות :

- הומר ובארט לא קוראים זה לזה אב ובן
- ההכרות של האב הביולוגי עם הבן. (בסוף הוא מכיר אותו הכי טוב...)
- הצורך של הילד דווקא בהורה שלו.
- צורך של הילד בהורה נוכח, עקבי ואותנטי.
- השכן אדם חיובי מאד, אבל כאשר הוא תופס מקום של ההורה הביולוגי – זו בעיה!

שלב ג: דיון במליאה

מוקדי דיון:

1. היחס הרגשי:

- התחושות שיש לנו לגבי ההורים
- התחושות של ההורים בקשר לכפר
- האם יש כאן ניתור של ההורים על החניך?
- כמה אנחנו מכירים את ההורה? (מעבר להיותו 'אבא של...') וכמה ההורים יודעים עלינו?

2. סוגיית השותפות

- מי אחראי על הילד? מי מקבל את ההחלטות השותפות לגביו?
- על מה ראוי להתייעץ ועל מה לא? מי יחליט בסוף??
- כיצד אנחנו לא תופסים את המקום שלהם?
- מתי ובאלו דרכים אפשר לחשוף אותם להתנהלות של הילד בקהילה?
- איך אפשר לייצר שותפות יותר הדוקה? (איך אפשר לעודד אותם לשותפות, אם הם לא רואים חשיבות בכך...?)

3. העצמת הילד בעיני ההורה והעצמת ההורה בעיני הילד

- באלו דרכים זה יכול להתבצע?
- בשיחות משותפות של המחנך עם ההורה ועם הילד – כיצד מעצימים את שניהם בו זמנית?

סיכום: לאחר שנים רבות, הבינו במערכת החינוך כי הנתק בין בתי החינוך למשפחות אינו יכול להימשך. בד בבד עם משימת ייצוג השלמות ההורית יש להידרש למשימה של חיזוק הקשר של הילד עם משפחתו, וחיזוק הקשר של הקהילה עם המשפחות - נתינת מקום משמעותי להורה הבילוגי בגידול בנו.